

Vestre Toten kommune

Plan

Det kongelige miljødepartement
P.B. 8013 Dep

0030 OSLO

Deres ref.:
Vår ref.: 07/1779-9
Saksbehandler: TEAMA
Direkte innvalgtlf.: 61 15 34 36
Arkivkode: 501

Dato: 14.03.2008

UTKAST TIL RIKSPOLITISKE RETNINGSLINJER FOR UNIVERSELL UTFORMING - HØRING

Vi viser til høringsbrev fra Miljøverndepartementet vedrørende utkast til rikspolitiske retningslinjer for universell utforming 6. desember med høringsfrist 15. mars 2008. Utkastet er forelagt rådene for funksjonshemmede i Gjøvik og Vestre Toten, Utvalg for teknisk drift og plansaker i Vestre Toten og Utvalg for areal, landbruk og teknisk drift i Gjøvik kommune. Eldrerådet i Vestre Toten har også uttalt seg. På bakgrunn av de synspunktene som har kommet fram, har pilotkommunene Gjøvik og Vestre Toten utarbeidet en felles høringsuttalelse.

Målet er at "Alle mennesker skal ha like muligheter til å utvikle sine evner og leve gode og meningsfulle liv." Ambisjonsnivået i de rikspolitiske retningslinjene er høgt. Universell utforming blir sett på som en strategi for å oppnå dette ved at det blir stilt krav om at hovedløsninga skal ha en utforming som også skal kunne brukes av personer med nedsatt funksjonsevne. Kommunene er nøkkelen til om disse målene blir nådd. Det er derfor helt avgjørende at kommunene får tilstrekkelig myndighet og virkemidler for å gjennomføre en så ambisiøs politikk. I utgangspunktet kan en stille spørsmål ved hvorfor dette er rikspolitiske retningslinjer og ikke rikspolitiske bestemmelser slik høringsforslaget om kjøpesenter legger opp til. Sjøl om det i pkt. 6 sies at retningslinjene gir grunnlag for innsigelse og klage i enkeltvedtak, vil rettsvirkningene av retningslinjer være svakere enn av bestemmelser.

For arbeidsbygg og publikumsbygg vil arbeidsmiljøloven og teknisk forskrift sikre at kommunene kan stille krav til universell utforming inne i byggene. Det springende punktet er hvilke bestemmelser kommunene kan vedta for boliger innenfor inngangsdøra. Bestemmelser må være rettslig forankra i plan- og bygningsloven der § 20-4 andre ledd og § 26 angir grensa for gyldigheten av planbestemmelser. Slik departementene (MD og KRD) har tolket dette, kan kommunen ikke stille rettslig bindende krav til planløsning innenfor inngangsdøra i boliger; med mindre det dreier seg om spesielt tilrettelagte boliger. Vi registrer at mange kommuner likevel innarbeider krav om

Adresse: P.B. 84, 2831 RAUFLOSS
Telefon 61153300, Telefaks 61153555

E-post: post@vestre-toten.kommune.no Internett: www.vestre-toten.kommune.no

Giro: 2050 07 01049

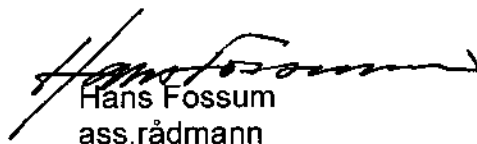
universell utforming/livsløpstandard i sine reguleringsplanbestemmelser. Kommunene hevder at dagens lovgivning gir rom for å lage juridisk bindende bestemmelser om universell utforming for alle boliger. Fylkesmennes godkjenning av planer med slike bestemmelser viser at kommunenes har fått tilslutning til sitt syn også fra statlig hold. I den grad det kan reises lovmessig tvil om at kommunene kan fortsette sin praksis, må dette fanges opp ved at det blir sikret en slik hjemmel i gjennomgangen av Plan- og bygningsloven.

Eldrerådet representerer brukergrupper, bl.a. person med dårlig mobilitet, hørsel og syn og bør sikres medvirkning på linje med råd for funksjonshemmede jfr. pkt. 4 c.

Kravene til fysisk utforming slik de kommer fram i pkt.5 kan leses slik at kravene til universell utforming bare gjelder utenfor bygningene. Men de kan også leses slik at de omfatter alt, inkludert bygningene i et byggeområde. Gitt de høye målsettingene i pkt. 1, bør det bli gjort helt klart at kravene gjelder hele bygningsmassen også innvendig. Dette er helt sentralt fordi det blir slått fast at det bare er kravene i pkt. 5, som kan danne grunnlag for bestemmelser og retningslinjer til en plan. Målet for et universelt utformet samfunn vil være umulig å nå dersom ikke kommunene kan stille krav til planløsning i alle typer bygg inkludert bolig. Vi vil understreke viktigheten av at ny utbygging av bolig- og næringsområder knyttes tett opp til kollektivtransport, jfr. kravene i pkt. 5 a.

I pkt. 8 sies det at retningslinjene skal begynne å gjelde straks med unntak for pkt. 3 d) som trer i kraft når ny plan og bygningslov begynner å gjelde. Et unntak blir da at forslagsstiller ikke trenger å sørge nødvendig medvirkning bl.a. fra rådet for funksjonshemmede før ny lov er på plass. Vi forstår ikke begrunnelsen for et slikt unntak når PBL allerede har gode bestemmelser om medvirkning som ikke er til hinder for å kreve slik medvirkning. Det andre som utsettes er kravene til fysisk utforming slik de framkommer i pkt. 5. Dersom det er ment slik, blir det fint lite igjen av innholdet i de rikspolitiske retningslinjene før PBL er endra. Vi har fått opplyst fra MD at ny lov tidligst vil gjelde fra 1.juni 2009. Vi mener at det vil være svært vanskelig å vente så lenge før krav til fysisk utforming blir gjeldende. Fordi retningslinjene slår fast at det bare er kravene i pkt.5 som kan danne grunnlag for bestemmelser og retningslinjer til plan, kan dette innebære at kommunene er spilt sjakk matt fram til ny lov begynner å gjelde. Vi ser ikke begrunnelsen for å utsette iverksetting av pkt. 3 d).

Med hilsen

Hans Fossum
ass.rådmann

Hans Petter Olsen
prosjektleder Gjøvik/Vestre Toten